

Збірник матеріалів

Всеукраїнської науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТРАВМАТИЧНОГО УШКОДЖЕННЯ
ГОЛОВНОГО МОЗКУ:
морфологічні кореляти,
патогенетичні механізми
та комплексна терапія**

14 червня 2023 року

ОЛДІ
ПЛЮС

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ФІЗІОЛОГІЇ

**Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТРАВМАТИЧНОГО
УШКОДЖЕННЯ ГОЛОВНОГО МОЗКУ:
МОРФОЛОГІЧНІ КОРЕЛЯТИ, ПАТОГЕНЕТИЧНІ
МЕХАНІЗМИ ТА КОМПЛЕКСНА ТЕРАПІЯ**

14 червня 2023 року
м. Одеса

За заг. ред. О. Л. Аппельханс

Одеса • 2023 • Олді+

УДК [616-001+616-085]:612.82(062.552)
А43

*Тези друкуються в авторській редакції з мінімальними технічними правками.
Автори несуть відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності,
зміст і достовірність представлених матеріалів.*

Актуальні питання травматичного ушкодження головного мозку: морфологічні
А43 **кореляти, патогенетичні механізми та комплексна терапія : збірник матеріалів**
Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 червня 2023 року) /
за заг. ред. О. Л. Апфельханс ; відп. за вип. О. А. Кузнєцова. – Одеса : Олді+, 2023. – 30 с.

ISBN 978-966-289-741-8

У збірнику тез доповідей висвітлено результати наукових досліджень з актуальних питань медичної науки в галузі нейроанатомії, нейрофізіології та неврології. Доповіді охоплюють актуальні медико-біологічні питання: індивідуальні анатомічні особливості кровопостачання та фізіології головного мозку, патофізіологічні механізми розвитку травматичних ушкоджень головного мозку, патоморфологічні зміни при травмі голови в пацієнтів різного віку, захворювання ЦНС.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів закладів вищої освіти медичного та біологічного спрямування, аспірантів, докторантів, працівників охорони здоров'я.

УДК [616-001+616-085]:612.82(062.552)

ISBN 978-966-289-741-8

© Колектив авторів, 2023

також можливе утворення артеріо-синусного співустя або поєднання наслідків одного чи декількох видів.

Найближчим часом після отримання ЧМТ розвивається набряк-набухання головного мозку, що рахується найімовірнішим її ускладненням з високим відсотком летальності. Інші ускладнення ЧМТ частіше пов'язані з інфекцією. Так на першому місці серед ускладнень стоять посттравматичний остеомієліт, що є переважно контактним і значно рідше гематогенним та посттравматичний менінгіт. Останній може мати різні форми та нерідко має абсцедуючий характер, що приводить до утворення посттравматичного абсцесу різної локалізації. До інших мозкових ускладнень відносять вен-трикуліти та так звані субдуральні та епідуральні емпієми. До поза-мозкових ускладнень ЧМТ відносять пневмонії (кількість їх сягає до 59% усіх випадків), інфекційні ураження сечовивідної системи та сепсис. Крім того, у великій кількості людей, що зазнали тяжкої ЧМТ розвивається загальна атрофія та пролежні.

Отже, щоб запобігти розвитку ускладнень та тяжких наслідків в кожному випадку і для правильної діагностики треба спиратися на сукупність етіо-патогенетичних, часових, клінічних ознак, логіку тканинних змін мозку при травматичному ураженні.

ВПЛИВ ПОЄДНАНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СОЛКОСЕРИЛУ ТА КЕТАМІНУ НА СУДОМНІ РЕАКЦІЇ ТВАРИН ПІСЛЯ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ

Г.О. Волохова, О.М. Стоянов

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Раніше показано, що процес епілептизації нейронів після черепно-мозкової травми (ЧМТ) пов'язаний з величезним переважанням у мозку збудливих процесів над гальмівними. Тому ефективним для корекції судомних станів використання антагоністів

NMDA-рецепторів. Одним із таких препаратів є кетамін. Використання солкосерилу засноване на його здатності активувати природні захисні механізми мозку та прискорювати регенеративні процеси у пошкоджених тканинах.

У цій роботі досліджували вплив самостійного застосування кетаміну та у поєднанні з солкосерилом на розвиток поведінкових порушень судомних реакцій у тварин після ЧМТ. Пацюкам-самцям (вагою 200–230 г) завдавали механічної травми і наступного дня 1 групі тварин (12 щурів) починали введення кетаміну. 2 групі тварин (15 щурів) вводили кетамін у поєднанні з солкосерилом, а тваринам контрольної групи (9 щурів) – фізіологічний розчин. Потім усім щурам вводили дозу тестуючої каїнової кислоти.

Самостійне застосування кетаміну тварин 1 групи протягом 7–14 днів після ЧМТ викликало протиепілептичний ефект. При сумісному застосуванні кетаміну та солкосерилу спостерігалася не тільки протиепілептична дія, яка виявлялася у значному зменшенні вираженості судом у порівнянні з контролем ($P < 0,01$), але нормалізація горизонтальної та вертикальної рухової активності. При застосуванні цих препаратів протягом 14 діб спостерігалася зниження інтенсивності судомних реакцій та подовження летентного періоду перших судом. Зазначений ефект спостерігався і у віддаленому періоді ЧМТ (через 30–60 діб).

Таким чином, показано, що на моделі підвищеної чутливості до епілептичної дії каїнової кислоти, яка формувалася після ЧМТ, було встановлено, що комплексне застосування кетаміну та солкосерилу знижувало вираженість посттравматичних судом та призводило до нормалізації моторних функцій у травмованих тварин. Проведені дослідження показують доцільність клінічного використання комбінованого використання кетаміну та солкосерилу в комплексній патогенетичній терапії посттравматичного синдрому.

ЗМІСТ

Вастьянов Р.С.

Посттравматична епілепсія: патогенетична корекція за допомогою сумісного введення семаксу та мексиприму 3

Апельханс О.Л., Кошельник О.Л., Урсу О.Ю.

Варіанти та індивідуальні особливості кровообігу головного мозку 6

Ситнікова В.О., Сивий С.М., Покотілова Т.М.

Пологова травма: кефалогематома та її ускладнення 7

Худолій С.О., Зябліцев С.В., Худолій О.В.

Патогенетичне обґрунтування можливих шляхів нейрокорекції гострого періоду черепно-мозкової травми 8

Стоянов О.М., Сон А.С., Борисенко О.А., Добровольський В.В.

Сучасна терапія наслідків черепно-мозкової травми 11

Нескоромна Н.В., Апельханс О.Л., Кожухаренко Т.І., Прус Р.В., Прус І.В.

Сучасні патогенетичні та морфологічні уявлення про нейрозапалення внаслідок черепно-мозкової травми 14

Литвиненко М.В., Нарбутова Т.Є.

Наслідки та ускладнення черепно-мозкових травм та їх патоморфологічні ознаки 15

Волохова Г.О., Стоянов О.М.

Вплив поєданого застосування солкосерилу та кетаміну на судомні реакції тварин після черепно-мозкової травми 17

Прус Р.В., Апельханс О.Л., Прус І.В., Кузнєцова О.А.

Морфологічна оцінка печінки статевозрілих та статевонезрілих щурів в динаміці перебігу черепно-мозкової травми легкого ступеня тяжкості 19

Капталан А.О., Стоянов О.М., Андреєва Т.О., Чеботарьова А.М.

Патогенетичні особливості формування, перебігу і лікування посттравматичної епілепсії в умовах клініки та експерименту 20

Мервінський Т.С., Яременко Л.М.

Формування гліального рубця у мозку
після внутрішньомозкового крововиливу
за умов експерименту **23**

Невмержицька Н.М., Грабовий О.М., Яременко Л.М., Чухрай С.М.

Переваги мезенхімальних стовбурових клітин
кісткового мозку та жирової тканини **25**

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТРАВМАТИЧНОГО
УШКОДЖЕННЯ ГОЛОВНОГО МОЗКУ:
МОРФОЛОГІЧНІ КОРЕЛЯТИ, ПАТОГЕНЕТИЧНІ
МЕХАНІЗМИ ТА КОМПЛЕКСНА ТЕРАПІЯ**

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції

14 червня 2023 року,
м. Одеса

За заг. ред. *О. Л. Апфельханс*

Відповідальний за випуск – О. Кузнєцова
Обкладинка – В. Савельєва
Верстка – І. Стратій

Підписано до друку 14.06.2023 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Цифровий друк. Гарнітура Merriweather.
Ум. друк. арк. 1,74.
Наклад 300. Замовлення № 0723-062.

Видавництво та друк: Олді+
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1,
тел.: +38 (095) 559-45-45, e-mail: office@oldiplus.ua
Свідоцтво ДК № 7642 від 29.07.2022 р.
Замовлення книг:
тел.: +38 (050) 915-34-54, +38 (068) 517-50-33
e-mail: book@oldiplus.ua

**ОЛДІ
ПЛЮС**